निक्षिप्तं वा परद्रव्यं नष्टं लब्ध्वाऽपहृत्य वा। विक्रीयतेऽसमक्षं यत् स ज्ञेयोऽस्वामिविक्रयः॥

अस्वाम्य *a.* **1** Unowned. **-2** Not one's own. **-म्यम्** Absence of right to property.

अस्विन्न *a.* Not thoroughly boiled.

अस्वेद्य *a.* Where the application of sudorifics is prohibited; Charak.

अह् I. 1 Ā. or 10 U. **1** = अंह् q. v. -II. 1 P. to sing together, compose, celebrate. prepare, -III. 5. P. (अह्नोति, आहीत्, आह) To pervade. -IV. (a defective verb preserved only in five forms; आत्थ, आहथुः, आह, आहतुः, आहुः) **1** To say, speak, mention. **-2** To acknowledge, accept, state. **-3** To declare, express, signify. **-4** To hold, consider, regard; स्थाणुच्छेदस्य केदारमाहुः शल्यवतो मृगम् Ms. 9. 44. **-5** To call.

अह *ind.* A particle implying (*a*) praise (पूजा); (*b*) separation; (*c*) resolution, ascertainment, certainty; and translated by 'surely', 'certainly', 'yes', 'well'; (*d*) rejecting; (*e*) sending; (*f*) deviation from custom, impropriety) त्वमह ग्रामं गच्छ, त्वमह रथेनारण्यं गच्छ Sk. स्वयमह रथेन याति, उपाध्यायं पदातिं गमयति Sk. (*g*) hence, therefore (अथ); शर्वरीं भगवन्नद्य सत्यशील तवाश्रमे। उषिताः स्मोऽह वसतिमनुजानातु नो भवान्॥ Rām. 2. 54. 37.

अहत *a.* **1** Not hurt or struck, uninjured; अजीतोऽहतो अक्षतोऽध्यष्ठां पृथिवीमहम् Av. 12. 1. 11. **-2** Unbeaten (as cloth in washing). अहतं वासः परिधत्ते Tait. S. **-3** Unwashed, new बभूवुस्ते भृशं प्रीताः सर्वे चाहतवाससः Rām. 2. 91. 64. **-4** Unblemished, unsoiled. **-5** Not frustrated or disappointed (as hopes &c.) **-6** Not beaten (as a drum) अहतायां प्रयाणभेर्याम् K. **-तम्** An unwashed or new cloth; cf. अप्रहत.

अहतिः, अहन्तिः *f.* Ved. Safety, security from danger.

अहन्त्य, -अहन्त्र, -अहन्य *a.* Ved. Indestructible. invincible; सूतायाहन्त्यै वनानां पतये नमः Vāj. 16. 18.

अहन् *n.* [न जहाति न त्यजति सर्वथा परिवर्तनं, न हा-कनिन् Uṇ. 1. 55.] (Nom. अहः, अह्नी-अहनी, अहानि, अह्ना, अहोभ्याम् &c.; अहरिति हन्ति पाप्मानं जहाति च Śat. Br.) **1** A day (including day and night); अहः शब्दोऽपि अहोरात्रवचनः। रात्रिशब्दोऽपि। ŚB. on MS. 8. 1. 16. अघाहानि Ms. 5. 84.**-2** Day time सव्यापारामहनि न तथा पीडयेन्मद्वियोगः Me. 90; यदह्ना कुरुते पापम् by day; अग्निर्ज्योतिरहः शुक्लः Bg. 8. 54. **-3** The sky (as traversed by the sun); समारूढे च मध्यमहः सवितरि K. 99; M. 2. **-4** A sacrificial or festival day. **-5** A day's work. **-6** Viṣṇu. **-7** Night. **-8** A portion of a book appointed for a day. **-9** A day personified as one of the eight Vasus. **-नी** (du.) Day and night (At the end of comp. अहन् is changed to अहः, हम् or to अह; see P. V. 4. 88-91; VI. 3. 110, VIII. 4. 7. *Note:* At the beginning of comp. it assumes the forms अहस् or अहर्; *e. g.* सप्ताहः, एकाहः, पूर्वाह्णः, अपराह्णः पुण्याहं, सुदिनाहं, अहःपतिः or अहर्पतिः &c. &c.). **-Comp.** **-अहः** (अहरहः) *ind.* Day by day, daily. अहरहःस्नात्वा सन्ध्यामुपासीत; अहरहर्नयमानो गामश्वं पुरुषं पशुम् Mbh. on 2. 2. 29. **-आगमः** (अहरा°) the approach of day **-आदिः** dawn; शशधरमहरादौ रागवानुष्णरश्मिः Śi. 11. 62. **-करः** (°हः or °स्करः) **1** the sun; अलंचकारास्य वधूरहस्करः Śi 1. 58; (P. III. 2. 21.) **-2** a kind of tree. **-गणः,** (°हर्ग°) **1** a series of sacrificial days. **-2** a month. **-3** any calculated term (Wilson). **-जरः** [अहोभिः परिवर्तमानो लोकान् जरयति जॄ-णिच् अच्, अहानि वा अस्मिन् जीर्यन्ति आधारे अप्-वा Tv.] Ved. the year as making days old. **-जात** *a.* Ved. born in the day or from day, not belonging to night. **-दिव** *a.* (°हर्दि°) existing every day. (**-वम्**) *ind.* [अहश्च दिवा च समा० द्व०] daily, every day, day by day; य इत्थमस्वास्थ्यमहर्दिवं दिवः Śi. 1. 51. **-दिवि** *ind.* day by day, every day, constantly; यथा श्येनात् पतत्रिणः संविजन्ते अहर्दिवि सिंहस्य स्तनयोर्यथा Av. 5. 21. 6. **-दृश** *a.* Ved. belonging to the day; living; इन्द्रो विश्वान् बेकनाटाँ अहर्दृशः Rv. 8. 66. 10. **-नाथः** **1** the sun, the lord of the day. **-2** a kind of tree. **-निशम्** [अहश्च निशा च समा० द्व०] a day and night, a whole day; तस्य सोहर्निशस्यान्ते प्रसुप्तः प्रतिबुद्ध्यते Ms. 1. 74, 4. 97. (**-शम्**) *ind.* day and night, during the whole day, continually. **-पतिः** [अहःपतिः, अहर्पतिः, अहस्पतिः P. VIII. 2. 70 Mbh. Vārt.] **1** the sun; ननु राह्वाह्वमहर्पतिं तमः Śi. 16. 57; R. 10. 54. **-2** an epithet of Śiva. **-3** a kind of tree. **-4** swallow, wort. **-बान्धवः** the sun. **-भाज्, -लोक** *a.* Ved. partaking of the day. **-मणिः** the sun. **-मुखम्** commencement of the day, morning, dawn. **-रथन्तरम्** (P. VIII. 2. 68 Vārt.) a portion of Sāma to be chanted at day. **-रात्रः** (**-त्रम्** also) **1** a day and night (P. II. 4. 29.); त्रीनहोरात्रान् Nala. 12. 44; त्रिंशत्कला मुहूर्तः स्यादहोरात्रं तु तावतः Ms. 1. 64. 65; Y. 1. 147. **-2** a day of the Pitṛis, a month of the gods and a year of Brahmā. **-विद्** *a.* Ved. **1** existing many days. **-2** known long ago. **-3** one who knows the fit time or season of a sacrifice. **-शेषः, -षम्** (°हः शेषम्) **1** evening. **-2** the last day of defilement.

अहना Dawn, morning (उषा Sāy.)

अहम् *pron.* (Nom. Sing. of अस्मद्). 1 [cf. Zend *azem*; L. *ego*; Germ. *ich*.] **-Comp.** **-अग्रिका** a contest for superiority, rivalry **-अहमिका** [अहमहं शब्दोऽस्त्यत्र वीप्सायां द्वित्वं ठन् न टिलोपः P. II. 1. 72] **1** emulation, competition, assertion of superiority; अहमहमिका तु सा स्यात्परस्परं यो भवत्यहंकारः Ak.; अहमहमिकया प्रणामलालसानाम् K. 14. 81; अहमहमिकया मधुकरकुलैरनुबध्यमानम् 139, Mv. 6. 54. **-2** egotism. **-3** military vaunting. **-कर्तव्य** *a.* to be referred to self. (**-व्यम्**) the object of अहंकार. **-कारः** **1** egotism, sense of self, self-love considered as an अविद्या or spiritual ignorance in Vedānta Phil.; निर्ममो निरहंकारः ...स शान्तिमधिगच्छति Bg. 2. 71, 7. 4; Ms. 1. 14; Y. 3. 177. **-2** pride, self-